

Lodsejermøde 5. oktober

Deltagere: Ole (Viborg Kommune), Tina (Viborg Kommune), Claus (COWI), Anders (LBST Jordfordeler) og Ulla (Planteavlskonsulent fra Velas).

Ole (Viborg kommune) præsenterer deltagerne og fortæller lidt om projektforslaget er bygget op og finansieres samt at det er frivilligt at deltage i et projekt.

Claus (COWI) præsenterer hvad et lavbundsprojekt går ud på og lidt om de prøver der vil foretages i området i den kommende tid. Han forklarede hvordan projektgrænsen indtil videre ikke er fast og hvordan denne påvirkes af forskellige forhold. Den fastsættes først, når undersøgelserne er udført og alle afvejninger er taget med.

Claus gennemgik herefter nogle af de typiske tiltag der kunne udføres i lavbundsprojekter såsom dræn til overrisling og lukning af grøfter. Der er også en hel del ting, der skal tages hensyn til. Det kunne eksempelvis være fosforudledning, tilstedeværelse af fredede fortidsminder, diverse ledninger osv.

Claus gav et bud på hvordan konsekvenskortene kunne ende ud i en nuværende situation og samme situation efter projektets gennemførelse.

Claus viste de mulige tiltag der kunne tages med i det pågældende projekt. Dog er det kun de mulige tiltag, der præsenteres og dermed ikke valgte eller fastlagte endnu. Der er en del grøfter, der kan lukkes, hæves eller lign. Nogle af vandløbene kunne slynges eller hæves til terræn. Dræn kan sløjfes eller ledes til terræn.

Lidt om jordprøver (tages snarest) og naturbesigtigelser (foretaget sommeren 2023) samt opmålinger af vandløb og terræn.

Kommentarer fra salen:

- Hvorfor er østlige del af søen ikke med? - Fordi der er stejlt og der allerede er fugtigt.
- Det mørkegrønne rundt om søen er egentlig tagrør, så der er egentlig blank vand under disse puder af tagrør.
- Skravad Bæk vådområdeprojekt? - Grænserne hænger sammen og kommunen er opmærksom på at der er et projekt i gang. Ole er koblet på begge projekter.
- De fleste enge ligger nogenlunde døde hen – omsætning af CO₂ vel mindre? Hvordan måler i det? Det kan vi ikke – vi kan måle på den nuværende
- Oversvømmes området bliver det svært at fjerne materialet fra arealet. Som økolog bliver det svært.
- Tiltag med brønd – vedligeholder? Det vil være jordejer.
- Græsning ikke muligt – ikke helt enighed.
- Tilbageholdelse af CO₂ – er der regnet på det endnu? Nej, men det gør vi.
- Præcisering af lodsejertilslutning – alle indenfor den endelige projektgrænse skal være enige i projektet før det kan gå videre. Hvis man ikke ønsker at være med, vil de arealer, man ejer blive taget ud af projektet. Et projekt må ikke påvirke arealanvendelsen udenfor Projektafgrænsningen.
- Hvad er succeskriteriet? Man skal op over 10 tons CO₂ pr. ha pr. år. Dog kan der være opbakning til projekter med mindre
- Husk nu mulighederne i det! Det er et tilbud.
- 200 ha med en reduktion på 10 tons CO₂e svarer til den mængde tankbiler Thise mejeri har ude at køre på et år

Anders Landbrugsstyrelsen (Jordfordeler) præsenterer sig selv som landmand med 50 ha naturejendom og Hereford, politik, diverse bestyrelser og ejendomsmægler.

Fortæller om jordfordelingskontorets afdelinger og landbrugsstyrelsens rolle i projekterne. Det er den praktiske del og lidt omkring interesse i opkøb af ejendomme, hvis nogen er interesseret i at sælge.

Tidslinjen for jordfordelingen gennemgås. Det hele foregår frivilligt og kun hvis lodsejerne vil være med. Der præsenteres lidt om de muligheder, der findes i en jordfordeling. Køb og/eller salg (erstatningsjord), salg og engangskompensation.

Vurderingsforretning – lodsejerudvalg skal hjælpe med at udvælge bedste stykke jord udenfor projektet – det vil sættes som mark 100. Resten sættes op i forhold til denne mark med en procentsats.

Der køres en ønskerunde og der kigges på individuelle muligheder.

Det er nemt at handle og handlen kan reelt være på 1 side. Efter handlen er underskrevet kan der gå en rum tid. Tinglysningen foregår på skæringsdatoen der sættes.

Lodsejer betaler selv for evt. konsulenthjælp, pantavers omkostninger og garantistiftelse.

Styrelsen betaler tinglysningen, landinspektørarbejde, geodatastyrelsen.

Kommentarer fra salen:

- Rydningspligt – hvad betyder det? Arealer der var lysåbne tidligere, så skal de også være det i dag. De træer osv. der er i dag, de må gerne blive der. Er det ikke fysisk muligt at komme til det, er man i henhold til vejledning til bekendtgørelse om jordresursens anvendelse til dyrkning og naturs afsnit 4.4 undtaget for rydningspligt hvis der er tale om særligt våde arealer. Hvis man er i tvivl kan man kontakte Landbrugsstyrelsen.
- Hvordan med de ældre MVJ-ordninger og engangskompensation? Referenceperioden 2017-2021. NSTs KLIMA-lavbundsprojekter kører lidt længere tilbage i tiden i forhold til referenceåret end denne type.
- Hvis man ikke bliver enig i mark 100? hvis der ikke kan findes en enighed, så kan man vælge at beholde arealet eller at arealet ikke skal indgå i et projekt. Det er dog ofte en god dialog og mange har haft en god oplevelse med at deltage i prissætningen.
- Hvor stor indvirkning har tilskuddets størrelse på vurderingsforretningen? Det har en indflydelse, så eksempelvis brak kan godt have en højere værdi.
- Spørgsmål til kvægpræmie osv. i forhold til grundbetaling – det havde ingen betydning. Det er fordi det er en ordning, der ikke længere eksisterer.
- De nye bioordninger kunne godt have en betydning for værdisætningen af arealerne.
- Hvordan fastsættes værdien på arealerne? Jagtværdien kan egentlig godt have en betydning – det er lodsejerne der selv er med til at værdisætte.

Ulla (Planteavlserådsgiver fra Velas)

Landbrugsrådgiveren varetager jeres interesser, men understøtter også samarbejdet med kommune, styrelse og borgere i området.

Der fortælles lidt om den individuelle rådgivning Velas kan tilbyde. De kan også deltage i jordfordelingen.

Fortæller kort omkring de muligheder der er i Natureman og gør opmærksom på at dette projekt faktisk kan betale den rådgivning og udfyldelse af ansøgninger, der kunne være relevante i forhold til dette lavbundsprojekt.

Ulla fortæller lidt om fordele ved lavbundsprojektet. Der nævnes at når arealet bliver vådt, så kan man stadig have en indtægt på det. Jordfordelingen giver mulighed for at købe, samle eller sælge jord.

Græsningsmuligheder og mulighed for at bevare nogle af de truede habitatnaturtyper.

Man kan stadig få grundbetaling og der er lempede regler. Der er den omtalte engangskompensation. Der er også mulighed for at søge Pleje af græs og naturarealer og hegning.

Kan ikke kombineres med økotilskud eller de nye bioordninger.

Krav til Tilsagn til afgræsningstilskud minder om tinglysningskriterier.

Ejer kan søge – ikke forpagteren!

Fra 2024 følger engangskompensationen fællesskemaet. Kan ikke anvendes til brak eller småbiotoper. Beskattes af engangskompensation, men der findes forskellige muligheder for hvordan man evt. kan undgå det.

Der vil naturligt ske ændringer af arealerne derude, men større sammenhængende græsarealer ville kunne hjælpe med at holde det nede. Naturplejere har få dyr og store arealer, så omkostningerne er mindst og dyrene er et redskab til naturpleje. Der kan dog godt være mulighed for en bøv i ny og næ.

Vildtet vænner sig til græssende dyr og er der tale om ekstensiv græsning så er vildtet ikke påvirket af det.

Kommentarer fra salen:

- Der er stemning for at mødes i området og snakke om mulighederne for at udvikle området.
- om klimagræs bioordningen. Det er en årlig tilskudsordning, der er usikker, så den kan man ikke sætte sin lid til på sigt. Det er noget andet, når der er tale om ha-støtte, da det samme antal penge er afsat hvert år – det er blot et spg om fordelingen.
- Arealerne må ikke sprøjtes osv. så omlægningstiden til økologiske arealer reduceres.

Tag historiske briller på. 1904 blev åen rettet ud. Den gamle slyngning bør der kigges på som en mulighed 😊

Forundersøgelsen forventes at være færdig i 2024.